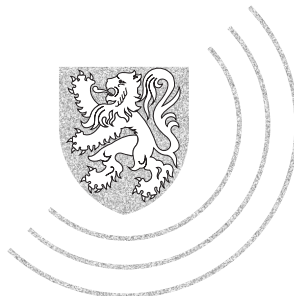

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

7 oktober 2003

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Jacky Maes en Jos Bex –
betreffende het gebruik van milieubeleidsovereenkomsten in het Vlaamse afvalbeleid**

AANVULLEND VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Jacques Devolder**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs,
Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de
heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde,
de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever,
de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heer Louis Bril, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht,
de heren Guy Sols, Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Jan
Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

mevrouw Vera Dua ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

1550 (2002-2003)

- Nr. 1 : Voorstel van resolutie
- Nr. 2 : Verslag
- Nr. 3 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening besprak op 3 juli en 2 oktober 2003 opnieuw het voorstel van resolutie van de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Jacky Maes en Jos Bex betreffende het gebruik van milieubeleidsovereenkomsten in het Vlaamse afvalbeleid.

Het voorstel van resolutie werd opnieuw besproken ingevolge de verwijzing naar de commissie door de plenaire vergadering van 25 juni 2003. Over de eerdere behandeling van het voorstel van resolutie in commissie werd verslag uitgebracht in *Parl. St. Vl. Parl. 2002-03, nr. 1550/2*.

I. BESPREKING

De heer Jacques Timmermans, commissievoorzitter, stelt dat de indieners van het voorstel van resolutie op 25 juni 2003 aan de plenaire vergadering hebben gevraagd om het voorstel van resolutie opnieuw naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening te verwijzen. Op 19 juni 2003 vond een overleg plaats tussen de commissie en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en het Vlaams Economisch Verbond (VEV) over de knelpunten bij het gebruik van milieubeleidsovereenkomsten. Na dit overleg vonden de indieners het aangewezen om de resolutie op een aantal punten aan te passen.

De heer Johan Malcorps geeft op 3 juni 2003 een toelichting bij de amendementen voorgesteld door de heren Johan Malcorps, Paul Wille, Jacques Timmermans en Jos Bex (*Parl. St. Vl. Parl. 2002-03, nr. 1550/3*).

De heer Malcorps bevestigt dat de amendementen voortvloeien uit een constructief overleg met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en de studiedienst van het VEV. Het lid pleit voor het voortzetten van die constructieve dialoog. Dit betekent niet dat op alle voorstellen van het VEV tot wijziging van de resolutie werd ingegaan. Zo moet het Parlement volgens de heer Malcorps de mogelijkheid behouden om de totstandkoming en de uitvoering van de milieubeleidsovereenkomsten op kritische wijze te volgen en te evalueren. Dat hoeft niet altijd tot een negatief oordeel of een veto van het Parlement te leiden. De commissie heeft reeds herhaaldelijk aanbevelingen tot bijsturing van een MBO geformuleerd zonder dat de overeenkomst zelf in vraag werd gesteld.

In de tweede streep, 1°, c), wordt voorgesteld de woorden “ambitieuzer zijn dan de bestaande regelgeving,” te schrappen. Uit de formulering van c) blijkt volgens de heer Malcorps voldoende dat nieuwe afsprakenkaders mogen worden getoetst en dat op nieuwe regelgeving kan worden geanticipeerd, zonder dat de milieubeleidsovereenkomst daarom steeds verder moet gaan dan de bestaande regelgeving.

In de tweede streep, 2°, wordt op het einde het woord “kan” vervangen door het woord “zal” en wordt het woord “voorlopig” geschrapt. Deze wijziging geeft het bedrijfsleven meer zekerheid dat de overheid voorlopig afziet van nieuwe regelgeving.

Een volgend amendement strekt ertoe in de tweede streep, 3°, de woorden “en aan de inzet van personeel en middelen” te schrappen. De inzet van personeel en middelen is inderdaad eerder een interne aangelegenheid van de bedrijven en de federaties.

Een volgend amendement van de heer Malcorps en mede-indieners strekt ertoe de tekst van 5° te vervangen. De nieuwe tekst zegt dat de MBO's moeten zorgen voor een evenwichtige verdeling van de lasten tussen de verschillende betrokken partijen; de taken van de diverse partners van de overeenkomst moeten duidelijk afgelijnd worden en mogen geen verschuiving van lasten of kosten naar derden (bijvoorbeeld de lokale besturen) inhouden. De heer Malcorps stelt dat de verwijzing naar de lokale besturen bewust werd behouden. Het takenpakket van de lokale besturen in het afvalbeleid is een punt waaraan de commissie in het verleden terecht veel aandacht heeft besteed en dat ook verdere opvolging verdient.

Verder wordt voorgesteld in de tweede streep, 6°, de woorden “verdere strikte” en “en een afweging van alternatieve instrumenten te overwegen” te schrappen. Het Vlaams Parlement, en in het bijzonder de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening, moet volgens de heer Malcorps echter de mogelijkheid behouden om milieubeleidsovereenkomsten binnen afgesproken termijnen te evalueren.

De indieners stellen tevens voor de tekst van 7° te vervangen. De nieuwe versie zegt dat de minister bevoegd voor leefmilieu vooraf met het Vlaams Parlement overlegt over de keuze om voor bepaalde afvalstromen een MBO te maken. Bij dat overleg moeten de beoogde partners worden vermeld, samen met de argumentatie waarom specifiek voor deze stromen voor het instrument van de MBO

werd gekozen. Een tijdige consultatie van de MiNa-Raad en de SERV alvorens men zich verregaand verbindt in de onderhandelingen met de sectoren of met de andere gewesten is daarbij noodzakelijk.

Dit betekent volgens de heer Malcorps niet dat de minister over elk contact in een vroeg stadium verslag moet uitbrengen aan het Parlement. Het Parlement moet wel tijdig worden ingelicht over de keuze om een milieubeleidsovereenkomst uit te werken.

Een volgend amendement strekt ertoe 10° te vervangen. De vroegere bepaling over de mogelijkheid om als Vlaams Gewest vooruit te lopen op samenwerkingsakkoorden en andere afspraken wordt geschrapt omdat ze tot onduidelijkheid kan leiden. In de plaats komt een nieuwe aanbeveling over het stimuleren van “ecodesign” en “design for recycling” (waarbij van in de ontwerpfase van producten aandacht gaat naar de ecologische aspecten en de mogelijkheid tot recyclage van materialen). Het stimuleren gebeurt via positieve acties en rekening houdend met de reële afzetmogelijkheden.

Een laatste amendement van de heren Malcorps, Wille, Timmermans en Bex strekt ertoe een 11° toe te voegen. De tekst stelt dat in het kader van het proces Beter Bestuurlijk Beleid moet worden onderzocht of de formele fase van de onderhandelingen over een MBO kan worden ingekort, zonder afbreuk te doen aan democratische rechten. De vraag tot inkorting van de procedure komt van het bedrijfsleven, maar volgens de heer Malcorps is ook het Parlement vragende partij indien de kortere procedure geen afbreuk doet aan de mogelijkheden tot inspraak en overleg.

II. STEMMING

De amendementen nrs. 1 tot 10 (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1550/3*) en het gewijzigde voorstel van resolutie worden aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Jacques DEVOLDER Jacques TIMMERMANS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

– rekening houdend met :

- 1° de rapportering door de OVAM in verband met de milieubeleidsovereenkomsten (MBO's) inzake oude geneesmiddelen, afgedankte voertuigen, afvalbanden en afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, tijdens de hoorzitting van 24 september 2002 in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening ;
- 2° de studie van het West-Vlaams Economisch Studiebureau inzake het instrument aanvaardingsplicht en met de RUG-studie over de interne en externe succesfactoren voor een milieubeleidsovereenkomst, die werden toegelicht door de OVAM tijdens dezelfde hoorzitting ;
- 3° het verslag van het Rekenhof over het gebruik van convenants in de Vlaamse Gemeenschap ;
- 4° de discussie in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening op 3 oktober 2002 (zie *Parl. St. Vl. Parl.* 2002-2003, nr. 1444/1) ;
- 5° de mededeling van de Europese Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over milieuconvenanten (COM (96)0561-C4-0013/97) ;
- 6° de standpunten terzake van de SERV, en met name het Rapport Milieubeleidsovereenkomsten van 9 juli 1997 ;

– vraagt de Vlaamse regering werk te maken van de volgende aanbevelingen :

- 1° MBO's zijn als instrument in het Vlaamse afvalbeleid wenselijk, maar moeten wel aan de volgende voorwaarden voldoen :
 - a) ze moeten een concrete vertaling bieden van het preventieprincipe, het principe 'de vervuiler betaalt' en van de aanvaardingsplicht voor de producenten, zoals opgenomen in het Afvalstoffendecreet ;
 - b) ze moeten een verdere invulling vormen van de normering opgenomen binnen het

VLAREA of de bedoeling hebben daarop te anticiperen binnen de marges aangegeven in het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieubeleidsovereenkomsten ;

- c) ze mogen in geen geval de bestaande normering (in het VLAREA of elders) versoepelen of uithollen, maar mogen nieuwe afsprakenkaders toetsen of op nieuwe regelgeving anticiperen ;
 - d) ze moeten kaderen binnen een ruimer sectoraal uitvoeringsplan ;
- 2° alleen binnen dit kader en vanuit de principes van proportionaliteit en subsidiariteit (cf. SERV, 1997), kunnen MBO's bijdragen tot het vermijden van overmatige of al te gedetailleerde regelgeving en zal de overheid er zich formeel toe verbinden om af te zien van nieuwe regelgeving ;
 - 3° MBO's moeten concrete resultaatsverbintenissen koppelen aan vooropgestelde meetbare en tijdsgebonden doelstellingen (einddoelstellingen en zo nodig ook tussentijdse doelstellingen) om de goede werking van de MBO te garanderen ;
 - 4° MBO's moeten steeds precieze bepalingen bevatten inzake looptijd en eventuele opzegbaarheid van de overeenkomst, inzake onafhankelijke controle, evaluatie, rapportering en sancties ; resultaten inzake voorkoming, effectief gerealiseerde inzameling, hergebruik of recyclage van producten of materialen moeten kunnen worden voorgelegd en het creëren van groepen 'free riders' moet in de mate van het mogelijke vermeden worden ; zo dit niet kan, geniet een meer formeel beslissingskader de voorkeur ;
 - 5° MBO's moeten zorgen voor een evenwichtige verdeling van de lasten tussen de verschillende betrokken partijen ; de taken van de diverse partners van de overeenkomst moeten duidelijk afgelijnd worden en mogen geen verschuiving van lasten of kosten naar derden (bijvoorbeeld de lokale besturen) inhouden ;
 - 6° er moet een voortgangsbewaking en controle van de uitvoering van de MBO's gebeuren door de administratie en een volledige en tijdige doorstroming van informatie aan het Vlaams Parlement, dat de mogelijkheid moet

behouden om MBO's binnen afgesproken termijnen te evalueren ; de openbaarheid van deze beleidsgegevens moet ook voor een ruimer publiek gegarandeerd zijn ;

- 7° de minister bevoegd voor leefmilieu overlegt vooraf met het Vlaams Parlement over de keuze om voor bepaalde afvalstromen een MBO te maken, waarin de beoogde partners zijn opgenomen, samen met de argumentatie waarom specifiek voor deze stromen voor het instrument van de MBO werd gekozen ; een tijdige consultatie van de MiNa-Raad en de SERV alvorens men zich verregaand verbindt in de onderhandelingen met de sectoren of met de andere gewesten is daarbij noodzakelijk ;
 - 8° in het kader van de intergewestelijke samenwerking moet worden gezocht naar een aangepast parlementair overlegkader om het democratisch deficit in de besluitvorming over intergewestelijke samenwerkingsakkoorden inzake MBO's te vermijden ;
 - 9° op dezelfde wijze moet de afstemming met federale bevoegdheden (bijvoorbeeld inzake productnormering) doorzichtiger en democratischer worden gemaakt ;
 - 10° ecodesign en design for recycling moet worden gestimuleerd via positieve acties, rekening houdend met reële afzetgebieden ;
 - 11° in het kader van het proces Beter Bestuurlijk Beleid moet worden onderzocht of de formele fase van de onderhandelingen over een MBO kan worden ingekort, zonder afbreuk te doen aan democratische rechten.
-